

IFRS News

International Financial Reporting Standards News

Az IFRIC Értelmezést tett közzé a nettó befektetés fedezeti ügyletekről

2008. július 3-án a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmező Bizottság (IFRIC) kiadta az IFRIC 16 "**Külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetés fedezése**" című értelmezést. Az Értelmezés útmutatást ad a nettó befektetések fedezésével kapcsolatban, úgymint

- mely devizakockázatok esetén alkalmazható fedezeti számvitel és milyen összeget lehet megjelölni;
- a csoporton belül hol tartható a fedezeti instrumentum; és
- milyen összeget kell átsorolni az eredménykimutatásba a fedezett külföldi érdekeltség értékesítésekor.

Az alábbiakban foglaljuk össze a fenti kérdésekkel kapcsolatban az IFRIC által elért konszenzust.

Az IFRIC 16 a 2008. október 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazandó.

Háttér

Az IAS 21 "**A devizaárfolyamok változásának hatásai**" rögzíti a külföldi érdekeltségek, tevékenységek elszámolásának követelményeit. Külföldi érdekeltség lehet a beszámolót készítő vállalkozás leányvállalata, kapcsolt vállalkozása, vegyes vállalata vagy fióktelepe, amelynek a tevékenységei olyan devizában vagy olyan országban zajlanak, ami más, mint a beszámolót készítő vállalkozás devizája vagy országa. Az IAS 21 szerint a külföldi érdekeltségek mérlegének és eredményének átszámítása során az átszámításból eredő minden árfolyam-különbözetet az egyéb teljes körű jövedelemben (OCI) kell elszámolni, és a felhalmozott árfolyam-különbözetet a saját tőkében, elkülönítve kell kimutatni a külföldi érdekeltség értékesítéséig. A saját tőkének erre az elkülönített részére gyakran utalnak árfolyam-átváltási tartalékként (FCTR).

A vállalkozás dönthet úgy, hogy fedezi az ilyen külföldi érdekeltségből eredő árfolyamkockázatot (közkeletű nevén: "nettó befektetés hedge"), és fedezeti elszámolást alkalmazhat, amennyiben a külföldi érdekeltség bevonásra kerül a vállalkozás pénzügyi kimutatásaiba konszolidáció, részarányos konszolidáció vagy a tökemódszer alkalmazásával. Ha a fedezeti viszony megfelel az IAS 39 "**Pénzügyi Instrumentumok: elszámolás és értékelés**" című Sztenderdben a

fedezeti számvitel vonatkozásában előírt követelményeknek, akkor minden, a fedezeti instrumentum effektív fedezetnek minősülő részén felmerülő árfolyam-nyereséget vagy veszteséget az eredménykimutatáson kívül, az egyéb teljes körű jövedelemben kell elszámolni.

Hatály

Az IFRIC 16 azon vállalkozásokra vonatkozik, amelyek fedezik a külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetéseikből eredő árfolyamkockázatot, és amelyek fedezeti számvitelt alkalmaznak. Az Értelmezés egyértelműen kimondja, hogy nem vonatkozik a fedezeti számvitel többi típusára (azaz a valós érték és a cash-flow fedezeti számvitelre), és hogy alkalmazása nem is terjeszthető ki pusztán a hasonlóság alapján a fedezeti számvitel egyéb típusaira.

A jelen hírlevél hátralévő része a konszolidált pénzügyi kimutatásokban szereplő külföldi érdekeltség fedezéséről szól, mivel ez a leggyakrabban előforduló fedezeti jogviszony. Az IFRIC 16 egyaránt vonatkozik a kapcsolt vállalkozásokban és a közösen ellenőrzött vállalkozásokban lévő befektetések fedezésére, amelyek elszámolása a tőkemódszerrel vagy - az utóbbi esetben - részarányos konszolidációval történik. Továbbá, az Értelmezés a külföldi érdekeltségnek minősülő fióktelepeket tartalmazó pénzügyi kimutatásokra is alkalmazandó.

Konszenzus

Mely devizakockázatok esetén alkalmazható fedezeti számvitel és milyen összeget lehet megjelölni?

Ellentétes vélemények alakultak ki a gyakorlatban azzal kapcsolatban, hogy a fedezeti számvitel szempontjából mely kockázatok tekinthetők fedezett kockázatnak. Pontosabban, egyes vállalkozások megítélése szerint a fedezett kockázat kiterjedhet a külföldi érdekeltség funkcionális valutájára és az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásainak prezentációs pénzneme között felmerülő árfolyam-különbözetre is.

Az IFRIC nem értett egyet ezzel az állásponttal, és megállapította, hogy a fedezett kockázat fogalma csak az anyavállalat és a külföldi érdekeltség funkcionális valutája között felmerülő árfolyamkülönbségre vonatkoztatható.

Az IFRIC az alábbi megállapításokra jutott

- A fedezett kockázat azonosítása szempontjából irreleváns, hogy az anyavállalat nettó befektetése közvetlen vagy közvetett. Egy külföldi érdekeltség és a közvetlen, közvetett vagy végső anyavállalata funkcionális valutája között felmerülő minden devizakockázat esetén alkalmazható a fedezeti számvitel.
- Egy nettó befektetés fedezeti ügyletben fedezett tételként megjelölhető összeg a külföldi érdekeltségnek az anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban szereplő nettó eszközei nyilvántartási értékére korlátozódik.
- Egy külföldi érdekeltségben lévő nettó befektetésből eredő bármely devizakockázat csak egy alkalommal számolható el a fedezeti számvitelnek megfelelően a konszolidált pénzügyi kimutatásokban. Ennek megfelelően, amennyiben egy külföldi érdekeltség ugyanazon nettó eszközeiből eredő ugyanazon kockázatot a csoporton belül egynél több anyavállalat fedez (pl. mind a közvetett, mind pedig a közvetlen

anyavállalat), csak az egyik, mégpedig a magasabb szintű anyavállalat konszolidált pénzügyi kimutatásaiban szereplő fedezeti viszony esetén alkalmazható a fedezeti számvitel.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a magasabb szintű anyavállalat dönthet úgy, hogy visszairja az alacsonyabb szintű anyavállalat fedezeti számvitel szerinti elszámolását és ő maga végzi el ugyanezt, vagy megtarthatja az alacsonyabb szintű anyavállalat fedezeti számvitel szerinti elszámolását, és eldöntheti, hogy létrejött-e a magasabb szinten olyan további devizakockázatra vonatkozó fedezeti ügylet, amely megfelel a fedezeti számvitel szerinti elszámolás követelményeinek.

A csoporton belül hol tartható a fedezeti instrumentum?

Egy nettó befektetés fedezeti ügylet fedezeti instrumentuma lehet egy származékos vagy nem-származékos pénzügyi instrumentum, amelyet a csoport bármely tagja vagy tagjai tarthatnak (kivéve a fedezeti ügylet tárgyát képező külföldi érdekelttség). Ez abban az esetben érvényes, ha teljesülnek az IAS 39.88 megjelölési, dokumentációs és hatékonysági követelményei. Különösen fontos, hogy a csoport fedezeti stratégiája egyértelműen dokumentált legyen, mivel fennáll a veszélye, hogy a csoport különböző szintjein különböző megjelölésekre kerül sor.

Az Értelmezés azt is egyértelműsíti, hogy a nettó befektetés fedezeti ügylet fedezeti hatékonyságának a tesztelése érdekében a fedezeti instrumentum valós értékében bekövetkező változást azon anyavállalat funkcionális valutája segítségével kell kiszámítani, amelynek a funkcionális valutájával szemben a fedezett kockázatot értékelik, a fedezeti számvitelre vonatkozó dokumentációval összhangban. A fedezeti instrumentum valós értékében bekövetkező minden változást figyelembe kell venni a hatékonyság vizsgálata során, függetlenül attól, hogy (fedezeti számvitel hiányában) ezen változásokat az eredménykimutatásban, az egyéb teljes körű jövedelemben vagy mindkettőben kellene elszámolni.

A hatékonyság vizsgálatát nem befolyásolja az adott fedezeti instrumentum típusa (származékos vagy nem-származékos) illetve a konszolidációs módszer ("közvetlen" vagy "közvetett" (amelyet "lépcsőzetes" módszernek is neveznek), ezek definícióját ld. az IFRIC 16-ban).

Milyen összeget kell átsorolni az eredménykimutatásba a fedezett külföldi érdekelttség értékesítéskor?

Amikor egy vállalkozás értékesíti a külföldi érdekelttségét, az IAS 21.48 előírja, hogy az FCTR-ben elhatárolt halmozott árfolyamnyereségeket és -veszteségeket az elidegenítésből származó nyereség vagy veszteség elszámolásakor át kell sorolni az eredménykimutatásba. Egy többágú csoport esetén az egyik egyedi külföldi érdekeltséggel kapcsolatban az FCTR-ben kimutatott összeget (és így az adott érdekelttség elidegenítésekor az eredménybe / veszteségbe átsorolandó összeget) befolyásolhatja az, hogy a csoport "közvetlen" vagy "lépcsőzetes" konszolidációs megközelítést alkalmaz-e.

Ha a vállalkozás külföldi érdekelttségben lévő nettó befektetése fedezett volt, és az IAS 39 fedezeti számvitelre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazták, az IAS 39.102 előírja, hogy a fedezeti instrumentummal kapcsolatban felmerülő, korábban az egyéb teljes körű jövedelemben bemutatott, és a saját tőke terhére elszámolt árfolyam-különbözeteket a külföldi érdekelttség részleges vagy teljes elidegenítésekor át kell sorolni a saját tőkéből az eredménykimutatásba.

Ha a lépcsőzetes konszolidációs módszert alkalmazzák, előfordulhat, hogy eltérés lesz az IAS 21.48 szerint illetve az IAS 39.102 szerint az eredménybe / veszteségbe átsorolt összegek között. Ilyen körülmények között az IFRIC 16 megengedi (de nem teszi kötelezővé), hogy a vállalkozás az egyéb konszolidált jövedelemben elhatárolt összeget a fedezett tétellel korrigálja olyan összegre, ami akkor merült volna föl, ha a vállalkozás a közvetlen konszolidáció módszerét alkalmazta volna. Ezt a számviteli politikát a vállalkozás köteles az összes nettó befektetésére alkalmazni.

Hatályba lépés napja és átmeneti időszak

Az IFRIC 16 a 2008. október 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra alkalmazandó. A korábbi alkalmazás megengedett, ha a vállalkozás ezt a tényt közzéteszi.

Az Értelmezést előremenőleg kell alkalmazni, így a vállalkozások nem kötelesek az új Értelmezés hatásait is tükröző módon ismételtlen bemutatni a korábbi időszakok eredményeit. Ehelyett azonban a vállalkozások kötelesek minden fedezeti ügyletükért értékelni az IFRIC 16 átvételének napjára. Ha egy vállalkozás megállapítja, hogy egy fedezeti ügylet az Értelmezés alapján már nem felel meg a fedezeti számvitel követelményeinek, be kell szüntetnie az adott ügylet fedezeti számvitel szerinti elszámolását, és minden, az egyéb konszolidált jövedelemben korábban elszámolt összeget továbbra is el kell határolnia egészen addig, amíg a fedezett tétel meg nem jelenik az eredménykimutatásban, azaz amikor a külföldi érdekeltséget elidegeníti.

Alkalmazási útmutató

Az IFRIC 16 mellékletét képezi a (kötelező) Alkalmazási útmutató, amely példákon keresztül mutatja be az elért konszenzust.

A jelen dokumentum és a benne foglalt valamennyi információ a Deloitte Magyarország társaságaitól származik és célja, hogy bizonyos témakör(ök)ben általános információkkal szolgáltasson, de nem tárgyalja az adott témakör(öke)t annak teljességében.

A jelen dokumentumban megadott információk nem minősülnek számviteli, adóügyi, jogi, befektetési, tanácsadási illetve egyéb szakmai szolgáltatásnak. Ezek az információk nem képezhetik ügyfeleink üzleti döntéseinek kizárólagos alapját. Ügyfeleinket arra kérjük, hogy pénzügyeiket vagy üzletvitelüket befolyásoló bármely döntésük meghozatala, vagy a döntés szerinti történő lépés megtétele előtt kérjék képzett szakmai tanácsadóink véleményét.

A jelen dokumentum és a benne foglalt információk tájékoztató jellegűek és társaságaink aktuális helyzetét tükrözik, de nem szolgálnak a Deloitte Magyarország cégei által tett jognyilatkozatként és társaságaink nem vállalnak felelősséget sem a jelen dokumentummal sem a benne foglalt információkkal, illetőleg semminemű teljesítési vagy minőségi megfeleléssel kapcsolatban. A Deloitte Magyarország cégei nem felelnek a szolgáltatásaik piacképességére, vagy adott célra való alkalmassága, jogtisztasága, versenyképessége, biztonsága és pontossága vonatkozásában.

Ügyfelünk a jelen dokumentumot és a benne foglalt információkat a saját felelősségére használja, és teljes mértékben felelősséget vállal a jelen dokumentum és a benne foglalt információk használatából eredő következményekért, esetleges veszteségekért. A Deloitte Magyarország cégei nem vonhatók felelősségre jelen dokumentum, vagy a benne foglalt információk felhasználásával kapcsolatosan felmerülő sem közvetlen, sem közvetett károkért, egyéb veszteségekért.

Ha a fenti rendelkezések bármelyike bármilyen okból nem érvényesíthető, a többi rendelkezés továbbra is hatályban marad és alkalmazandó.

A Deloitte név a Deloitte Touche Tohmatsu svájci "Verein" és tagvállalatainak hálózatára utal, melyek mindegyike önálló, egymástól elkülönülő jogi személy. A Deloitte Touche Tohmatsu és tagvállalatai jogi struktúrájának részletes bemutatását a következő link alatt találja: www.deloitte.com/hu/magunkrol.